

REIAL DECRET 1299/2006, de 10 de novembre, pel qual s'aprova el quadre de malalties professionals en el sistema de la Seguretat Social i s'estableixen criteris per a la seva notificació i registre (BOE núm. 302, de 19 de desembre)

Exposició de motius

La Declaració per al diàleg social, subscripta el juliol de 2004 pel Govern, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials, va establir el marc general de prioritats en l'àmbit sociolaboral, dins de les quals es presta especial atenció al sistema de Seguretat Social.

Després d'un ampli procés de diàleg, les parts signants de la declaració indicada van subscriure el dia 13 de juliol de 2006 un Acord sobre mesures en matèria de Seguretat Social, entre les quals s'inclou l'aprovació d'una nova llista de malalties professionals que, seguint la Recomanació 2003/670/CE de la Comissió, de 19 de setembre de 2003, relativa a la llista europea de malalties professionals, adequi la llista vigent a la realitat productiva actual, així com als nous processos productius i d'organització. Així mateix, es va acordar modificar el sistema de notificació i registre, amb la finalitat de fer aflorar malalties professionals ocultes i evitar la infradeclaració d'aquestes malalties.

Efectivament, la informació disponible indica que les deficiències de protecció als treballadors afectats per aquesta contingència professional es deriven, en gran manera, no només de la falta d'actualització de la llista de malalties professionals sinó molt especialment de les deficiències de la seva notificació, produïdes per un procediment que s'ha demostrat ineficient, sense una vinculació suficient amb el professional mèdic que té la competència per qualificar la contingència o amb aquell altre que pugui emetre un diagnòstic de sospita. En conseqüència, en tractar-se d'elements que es consideren decisius per a la configuració d'un sistema eficaç de notificació i registre, sembla oportú incloure'ls en aquesta norma.

Pel que fa referència a l'actualització del quadre de malalties professionals en el sistema de la Seguretat Social, cal tenir en compte que el quadre actualment en vigor va ser aprovat pel Reial decret 1995/1978, de 12 de maig, data des de la qual s'han produït avenços considerables en els processos industrials, amb la introducció consegüent de nous elements i substàncies i, al mateix temps, les investigacions i el progrés en l'àmbit científic i en el de la medicina permeten un millor coneixement dels mecanismes d'aparició d'algunes malalties professionals i de la seva vinculació amb el treball.

D'altra banda, la recomanació europea esmentada sobre malalties professionals recomana als estats membres la introducció en les seves disposicions legislatives, reglamentàries o administratives de la llista de malalties l'origen professional de les quals s'ha reconegut científicament, que figura al seu annex I, i que, així mateix, procurin introduir en aquestes disposicions les malalties recollides a l'annex II, que no figuren a la llista de l'annex I però l'origen i caràcter professional de les quals es podrien establir en el futur.

De la mateixa manera, cal tenir en compte l'existència de normes de rang legal, com l'article 116 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, que encomana a les disposicions d'aplicació i desenvolupament l'aprovació del quadre de malalties professionals en l'àmbit del règim general de la Seguretat Social, extensiu a altres règims especials l'acció protectora dels quals compregui la contingència de malaltia professional. També, l'article 6.1.g) de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, encomana a les normes reglamentàries de desenvolupament el procediment de qualificació de les malalties professionals, així com els requisits i procediments per a la comunicació i informació a l'autoritat competent dels danys derivats del treball, si bé la disposició addicional primera de la mateixa llei remet a la normativa de Seguretat Social respecte al concepte i règim jurídic establert per a la contingència de malaltia professional.

Tot això determina la necessitat de modificar el quadre de malalties professionals actualment vigent, per a la seva actualització i acomodació a la recomanació abans esmentada i per donar compliment a les disposicions esmentades, la qual cosa es porta a terme per mitjà d'aquest reial decret.

Al mateix temps, i per garantir al màxim la declaració de tots els casos de malaltia professional, així com facilitar la seva notificació i comunicació, es considera necessari modificar el mecanisme d'iniciació actualment en vigor, atribuint a l'entitat gestora o col·laboradora que diagnostica la malaltia professional la seva posada en marxa, amb la col·laboració de l'empresari, amb la qual cosa s'agiliten i se simplifiquen els tràmits, alliberant-lo, a més, de les dificultats que comporta aquesta posada en marxa del mecanisme de notificació i comunicació de les malalties professionals, aliè a la seva activitat empresarial.

En l'elaboració d'aquest reial decret s'ha escoltat la Comissió Nacional de Seguretat i Salut en el Treball i s'han consultat les organitzacions sindicals i associacions empresarials més representatives.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Treball i Afers Socials, d'acord amb el Consell d'Estat i deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 10 de novembre de 2006,

DISPOSO:

Article 1. Aprovació del quadre de malalties professionals

S'aprova el quadre de malalties professionals que figura com a annex 1 d'aquest reial decret, així com la llista complementària de malalties l'origen professional de les quals se sospita, que figura com a annex 2, i la inclusió de les quals a l'annex 1 podria tenir-se en compte en el futur.

Article 2. Actualització del quadre de malalties professionals

1. La modificació del quadre de malalties professionals a la qual es refereix l'article anterior la realitza el Ministeri de Treball i Afers Socials i requereix l'informe previ del Ministeri de Sanitat i Consum i de la Comissió Nacional de Seguretat i Salut en el Treball. L'informe científic que doni suport a la proposta de modificació ha de ser realitzat per una comissió tècnica conjunta d'ambdós ministeris.
2. Les malalties no incloses a l'annex 1 que siguin incorporades com a malalties professionals a la llista europea són objecte d'inclusió pel Ministeri de Treball i Afers Socials en el quadre de malalties professionals que s'aprova per aquest reial decret, previ informe del Ministeri de Sanitat i Consum.

Article 3. Qualificació de les malalties professionals

La qualificació de les malalties com a professionals correspon a l'entitat gestora respectiva, sens perjudici de la seva tramitació com a tals per part de les entitats col·laboradores que assumeixin la protecció de les contingències professionals, d'acord amb les competències i sistema de recursos recollits al Reial decret 1300/1995, de 21 de juliol, pel qual es desenvolupa, en matèria d'incapacitats laborals del sistema de la Seguretat Social, la Llei 42/1994, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i d'ordre social, i normes de desenvolupament.

També correspon a l'entitat gestora la determinació del caràcter professional de la malaltia respecte als treballadors que no estiguin en situació d'alta.

Article 4. Elaboració i tramitació dels informes de malaltia professional

1. En cas de malaltia professional, i sens perjudici de les obligacions empresarials derivades de l'article 23 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, l'entitat gestora o col·laboradora que assumeixi la protecció de les contingències professionals ha d'elaborar i tramitar el comunicat de malaltia professional corresponent, en els termes que estableixin les disposicions d'aplicació i desenvolupament.
2. L'empresa ha de facilitar a l'entitat gestora o col·laboradora tota la informació que estigui a les seves mans i que li sigui requerida per a l'elaboració del comunicat indicat a l'apartat anterior.

Article 5. Comunicació de malalties que podrien ser qualificades com a professionals

Quan els facultatius del Sistema Nacional de Salut, en el desenvolupament de les seves actuacions professionals, tinguin coneixement de l'existència d'una malaltia de les incloses a l'annex 1 que podria ser qualificada com a professional, o bé de les recollides a l'annex 2, i se sospiti el seu origen professional, ho han de comunicar als efectes oportuns, per mitjà de l'organisme competent de cada comunitat autònoma i de les ciutats amb Estatut d'autonomia, a l'entitat gestora, als efectes de qualificació previstos a l'article 3 i, si s'escau, a l'entitat col·laboradora de la Seguretat Social que assumeixi la protecció de les contingències professionals. Els facultatius del servei de prevenció, si s'escau, han de realitzar la mateixa comunicació.

Disposició addicional primera. Model de comunicat de malaltia professional

El Ministeri de Treball i Afers Socials aprova el nou model de comunicat de malaltia professional perquè tingui efectes a l'entrada en vigor d'aquest reial decret. Al mateix temps, regula el procediment per a la seva tramitació, així com la seva transmissió per mitjans electrònics, de manera que quedi garantida la fluïdesa de la informació entre l'entitat gestora o col·laboradora, l'empresa, l'administració laboral, la Inspecció de Treball i Seguretat Social, els serveis de prevenció, si s'escau, i altres institucions afectades.

Disposició addicional segona. Documentació, registre i anàlisi de les malalties professionals

A la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social del Ministeri de Treball i Afers Socials hi ha una unitat administrativa encarregada de recollir i analitzar la documentació relativa a les malalties professionals.

Aquestes funcions de registre i anàlisi i investigació de les malalties professionals es poden portar a terme en col·laboració amb els òrgans tècnics dels ministeris de Treball i Afers Socials i de Sanitat i Consum i els organismes competents de les comunitats autònomes, en la forma que es determini a les disposicions d'aplicació i desenvolupament i sens perjudici de les competències que puguin correspondre a altres administracions públiques.

Disposició transitòria única. Aplicació transitòria de la normativa de comunicació i tramitació de les malalties professionals

Mentre no s'aprovi el nou model de comunicat de malaltia professional i es reguli el procediment per a la seva tramitació, és d'aplicació respecte a aquestes matèries la normativa vigent.

Disposició derogatòria única. Normes derogades

Queden derogades les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que està establert en aquest reial decret. Queden expressament derogats el Reial decret 1995/1978, de 12 de maig, pel qual s'aprova el quadre de malalties professionals en el sistema de la Seguretat Social, i la llista de malalties professionals que figura com el seu annex, així com el quadre de malalties professionals i la llista de treballs amb risc de produir-les, que figura com a annex al Decret 3772/1972, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament general del règim especial agrari de la Seguretat Social.

Disposició final primera. Elaboració de criteris tècnics

Els òrgans tècnics dels Ministeris de Treball i Afers Socials i de Sanitat i Consum han d'elaborar una guia dels símptomes i patologies relacionades amb l'agent causant de la malaltia professional, que serveixi com a font d'informació i ajut per al seu diagnòstic.

Disposició final segona. Facultats de desenvolupament

S'habilita el ministre de Treball i Afers Socials per dictar les disposicions d'aplicació i desenvolupament d'aquest reial decret.

Disposició final tercera. Entrada en vigor.

Aquest reial decret entrarà en vigor el dia 1 de gener de 2007.

Madrid, 10 de novembre de 2006